

Міністерство освіти і науки України

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)

Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський»
(м. Шумен, Болгарія)

Східна Кембриджська міжнародна школа (м. Шен'янґ, Китай)

Бельцький державний університет імені Алеку Руссо (м. Бельці, Молдова)

Віденський університет (м. Відень, Австрія)

Університет Отто Фрідріха (м. Бамберг, Німеччина)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНОМУ
ПОЛІЕТНІЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

(Мелітополь, 25–26 вересня 2020 р.)

**МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

УДК81'24:316.74(06)

ББК 81.4я5

А 43

Редакційна колегія:

Солоненко Анатолій Миколайович – доктор біологічних наук, професор;
Москальова Людмила Юріївна – доктор педагогічних наук, професор;
Коноваленко Тетяна Василівна – доктор філологічних наук, доцент;
Гармаш Олена Леонідівна – доктор філологічних наук, доцент;
Акулова Надія Юріївна – кандидат філологічних наук, доцент;
Гуров Сергій Юрійович – кандидат педагогічних наук, доцент;
Куликова Людмила Анатоліївна – технічний редактор збірки.

А43 Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному поліетнічному суспільстві: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь, 25–26 вересня 2020 р.). – Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 394 с.

У збірнику оприлюднено матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася у м. Мелітополі 25–26 вересня 2020 р.

Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів різних рівнів.

У тезисах збережено орфографію та пунктуацію авторів.

За достовірність та оригінальність викладення матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 81'24:316.74 (06)

ББК 81.4я5

© Авторський колектив, 2020

З М І С Т

МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ГНОСЕОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МОВОЗНАВСТВА

Баранцов Є.В. <i>Lexical charecteristics of American rap music</i>	7
Біда С.Ю. <i>Характерні особливості німецької емотивної фразеології та сфера її застосування</i>	14
Ведмецька В.А. <i>Відбиття у мові агресивних станів людини</i>	17
Гармаш О.Л. <i>Когнітивні аспекти дослідження розвитку словникового складу сучасної англійської мови</i>	21
Гребенюк М.Д. <i>Особливості реалізації персуазивної функції каламбуру у рекламному тексті</i>	24
Жигоренко І.Ю., Руденко А. М. <i>Види позитивної оцінки особистості в мові</i>	28
Жукова Т.С. <i>Етноконцепт «калина» в українському словниковому дискурсі</i>	32
Єрмоленко С.І., Філоненко В.М. <i>Заперечні частки як організатори комунікативних типів речення</i>	35
Кульчицький В.І. <i>Відтворення англійських авіаційних термінів з напівпрефіксом multi-українською мовою</i>	39
Лемещенко-Лагода В.В. <i>Традиції лексикографічної фіксації національно-маркованих одиниць у шотландсько-англійських словниках</i>	42
Романова Н.В. <i>Семантика слова WELT у світлі експериментальних даних</i>	47
Тарасенко М.Р. <i>Запозичення як індикатор історичних змін у системі мови</i>	52

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО Й ЗАРУБІЖНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА У СВІТЛІ НОВІТНІХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Акулова Н.Ю. <i>Театральний дискурс у британському романі періоду міжвоєнного двадцятиліття</i>	56
Денисенко Н.В., Батарейна І.О. <i>Фразеологічні картини світу в підлітковій британській художній літературі</i>	60
Качмар В., Митяй З. <i>Мовна палітра роману Софії Андрухович «Фелікс Австрія»</i>	65
Коноваленко Д.О. <i>Жанротвірна функція хронотопу в похмурому фентезі Ренсома Рітза «Miss Peregrine's home for peculiar children»</i>	69
Котлярова В.Ю., Ткач М.В. <i>Своєрідність конверсії в поезиці роману «Мартін Іден»</i>	72
Насалевич Т.В., Землянська К.А. <i>Використання фразеологізмів у творах детективного жанру</i>	76
Пихтовникова Л.С. <i>Самоорганізація концепта в художественном произведении</i>	83
Фурман І.А. <i>Особливості суспільно-політичних текстів</i>	89

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Агафонов Д.Д. <i>Соціолінгвістична компетентність як лінгводидактичний феномен</i>	94
Бик Н.В. <i>Лексична компетентність як інтегральна частина комунікативної компетентності старшокласників</i>	97
Богданова Є.В. <i>Мультимедійні технології в освіті</i>	101
Васильєва В.В. <i>Функції міжпредметних зв'язків у процесі навчання англійської мови</i>	106

Гурова Т.Ю., Авраменко К.В. <i>Роль електронних освітніх засобів у формуванні англomовної комунікативної компетентності</i>	110
Загоруйко Л.О., Плотніков Є.О. <i>Інноваційні технології навчання мови: огляд журналів у наукометричних базах</i>	113
Колбасін О.С., Мілько Н.Є. <i>Інноваційні методи навчання англійської мови учнів старших класів</i>	116
Колеснік Т.В. <i>Компетентнісно-діяльнісний підхід у навчанні іноземної мови учнів старших класів</i>	120
Коляда В.В. <i>Специфіка побудови англomовного писемного тексту</i>	124
Котлярова В.Ю., Тесленко О. <i>Матеріали англійських газет на уроках англійської мови</i> ...	127
Котлярова В.Ю., Чернишук О.О. <i>Методи навчання полілогічного спілкування на старшому етапі вивчення англійської мови</i>	132
Куликова Л.А., Рябуха Т.В. <i>Використанням технології «розвитку критичного мислення» через читання і письмо на заняттях з англійської мови</i>	138
Лебедева О.А. <i>Формування навичок розуміння оригінальних художніх текстів та іношомовних мовленнєвих навичок на основі творів малої німецькомовної прози</i>	143
Ляшок Л., Возна А. <i>Стратегічні передумови компетентнісного підходу до навчання мови</i>	147
Матюха Г.В., О.М. Занін О.М. <i>Сучасний стан використання англomовної преси в освітньому процесі з англійської мови в старшій школі</i>	151
Матюха Г.В., Кравченко О.О. <i>Підготовка старшокласників до виконання завдань ЗНО з читання англійською мовою</i>	155
Межуєва І.Ю. <i>Використання нових інформаційних технологій у процесі розвитку творчої активності майбутнього фахівця в іношомовній професійній діяльності</i>	159
Мінкова О.Ф., Радько Я.В. <i>Дидактичні ігри в системі управління навчально-творчою діяльністю учнів</i>	165
Надольська Ю.А., Віхляєва А.С. <i>Країнознавча компетенція на заняттях з німецької мови крізь призму відеофільму</i>	170
Надольська Ю.А., Вишнева-Ільїна К.С. <i>Інфо-медійна грамотність в контексті навчання іноземної мови</i>	175
Нощенко В. <i>Концепція навчання іноземної мови учнів старших класів середніх шкіл</i>	183
Патенко В.Ю., Павленко А.Р. <i>Іношомовна підготовка учнів старшої школи в умовах соціокультурного простору</i>	188
Петкова А.О., Тернова К.О. <i>Інтерактивні ігрові методи навчання на уроках англійської мови</i>	194
Расказова А.В. <i>Навчання англійської мови учнів початкової школи з особливими освітніми потребами</i>	199
Руденко А.М. <i>Розвиток навчальної автономії учня у процесі оволодіння іноземною мовою</i>	203
Руденко Д.В. <i>Інтернет технології в системі загальної середньої освіти</i>	207
Рутковська А.М., Рутковський М.С. <i>Гуманізація освітнього середовища сучасної школи як засіб соціокультурного розвитку особистості учня</i>	212
Самойлюкевич І.В. <i>Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів англійської мови початкових класів на матеріалі літературних творів для дітей</i>	216
Соболь А.А. <i>Сучасний стан формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови</i>	220
Струкова С.С., Гуров С.Ю. <i>Застосування інформаційних технологій як чинник формування комунікативної компетенції</i>	223
Супрун О.М. <i>Труднощі підготовки до ЄВІ студентів немовних спеціальностей та шляхи їх подолання</i>	228
Таран А.Ю., Мілько Н.Є. <i>Використання кейсової методики у процесі навчання англійської мови</i>	233

Тарасенко Т.В., Віхляєва А.С. <i>Іншомовний професійний дискурс як основа комунікативної поведінки майбутнього філолога</i>	237
Тертицька Ю.В. <i>Modes of interaction at English lessons in high school</i>	241
Тучина Н.В., Каминін І.М. <i>Розвиток дослідницької компетентності майбутніх учителів іноземної мови</i>	249
Харченко Т.І., Гостіщева Н.О. <i>Формування навичок іншомовної комунікації в умовах дистанційного навчання</i>	254
Юрченко Т.Г., Єрмоліна Л.П. <i>Соціально-комунікативні вектори в шкільному навчанні й вихованні</i>	260
Болотіна О.С. <i>Використання комунікативного підходу при оволодінні учнями іншомовними лексичними навичками</i>	364

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Науменко А.М. <i>Дискусійне у сучасному перекладі</i>	268
Арабаджи Л.І. <i>Особливості відтворення реалій в англо-українських художніх перекладах</i>	271
Арабаджи-Типенко Л.І. <i>Особливості англо-українського технічного перекладу</i>	276
Денісова А. <i>Еквівалентність як базисне поняття теорії перекладу</i>	282
Зіненко Н.В. <i>Особливості та труднощі перекладу газетних заголовків</i>	286
Караковська Н.Є. <i>Вираження емоційного концепту в англо-українських перекладах</i>	290
Кулікова А. С., Гурова Т.Ю. <i>Деякі аспекти науково-технічного перекладу з позиції визначення понять адекватності та еквівалентності</i>	296
Магдалінова Т.В. <i>Особливості англо-українського перекладу публіцистичних суспільно-політичних текстів</i>	300
Мінькова Г.Ю., Жигоренко І.Ю. <i>Аналіз діяльності перекладача засобами когнітивної лінгвістики</i>	302
Науменко А.А. <i>Способи передачі суспільно-політичних реалій в іспаномовному публіцистичному дискурсі</i>	305
Рябуха Т.В., Кулікова Л.А. <i>Проблема навчання перекладу: дидактичний аспект</i>	307
Сандюк М.Ю. <i>Особливості англо-українського перекладу художніх засобів у творах детективного жанру</i>	313
Чуприна А.О. <i>Проблеми перекладу прислів'їв та афоризмів на німецьку та українську мови</i>	320

КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Авдимирець Н.В. <i>Філософський діалог, як конструкт переходу соціокультурного середовища у культурний простір особистості</i>	326
Алаєва Л. <i>Стратегія доместикації як спосіб лінгвокультурної адаптації комп'ютерної гри при локалізації</i>	331
Булгакова Д.С. <i>Гендерні стереотипи та способи їх репрезентації у структурі сучасної англійської мови</i>	335
Булгакова К.Б. <i>Евфемія як засіб вираження категорії політкоректності у мові</i>	340
Гальченко А.Ю. <i>Антропологічні засади проблем духовності особистості</i>	344
Гармаш А.Б. <i>Перспективність дослідження понять „концепт” та „концептосфера”</i> ...	348
Грачова А.І. <i>Особливості репрезентації лінгвокультурного компонента у семантиці фразеологізмів</i>	350

Камишова Т.М. <i>Роль метафори у формуванні мовної картини світу в українській та англійській лінгвокультурі</i>	355
Кафо С.В. <i>Правові і наукові засади формування нової концепції культурної політики в Україні</i>	361
Коноваленко Т.В. <i>Розвиток вмінь міжкультурної комунікації студентів</i>	364
Лохматова С., Ровненко К. <i>Дериваційний потенціал концептосистеми природних реалій нижньої Наддніпряниці</i>	368
Marinova O.I. <i>Communicative and cognitive aspects in multicultural society</i>	372
Набокова А.С. <i>Теоретико-методологічні засади філософського виміру розвитку громадянської компетентності здобувачів вищої освіти</i>	377
Тарасенко В.В., Жигоренко І.Ю. <i>Лінгвістична ідентифікація німецькомовної особистості у письмових повідомленнях</i>	382
Форис А.Ю. <i>Суржик у соціальній мережі «Фейсбук»</i>	387
Черненко А.В., Романюк Ю.Г. <i>Семантичний комплекс „ландшафт країни” в системі концепту (на матеріалі мови української поезії другої половини ХХ століття</i>	391

4. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К: Ленвіт, 1999. 320 с.
6. Свительская Т.П. Приемы активизации устной речи на уроках иностранного языка [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nsportal.ru/shkola/inostrannye-yazyki/library/2015/10/09/priemy-aktivizatsii-ustnoy-rechi-na-urokah-inostrannogo>.
7. Скалкін В.І. Комунікативні вправи англійською мовою: Посібник для вчит. Москва: Освіта, 1983. 128 с.
8. Шукин А. Н. Лингводидактический энциклопедический словарь. Москва: Астрель: АСТ: Хранитель, 2007. 746 с.

О. М. Супрун
Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

ТРУДНОЩІ ПІДГОТОВКИ ДО ЄВІ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У 2016 році Міністерство освіти і науки України запровадило проведення вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра з використанням організаційно-технічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання, а починаючи з 2018 року, в цьому форматі складають також і іспит з іноземних мов [4].

З того часу перелік спеціальностей щорічно розширювався, і відповідно до проекту умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, у 2021 році обов'язковим для усіх спеціальностей стане складання єдиного вступного

іспиту – «форми вступного випробування з іноземної (англійської, або німецької, або французької, або іспанської) мови для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), яка передбачає використання організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання» [5]. До того ж, цього року буде запроваджено ваговий коефіцієнт іспиту з іноземної мови на рівні щонайменше 25%, що підкреслює актуальність теми, що досліджується.

Проте, хоча формат ЄВІ залишається незмінним, складання цього випробування з року в рік викликає певні труднощі у здобувачів, особливо у студентів немовних спеціальностей, серед яких можна назвати нестачу часу, надмірну складність текстів, недостатньо сформовані у здобувачів навички різних видів читання та незнання стратегій виконання завдань у форматі ЄВІ, що відповідає нормам міжнародних іспитів, недосконалу систему визначення порогового балу «склав/не склав».

Проблемі контролю навчальних досягнень з мови присвячували свої наукові дослідження як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед них можна назвати І.О. Білецьку, Н.В. Зайцеву, Н.А. Козьміну, J. Ch. Alderson, J. Banerjee, F. Giraldo. Однак, підготовка до складання іспиту з іноземної мови в форматі ЄВІ все ще залишається викликом як для здобувачів, так і для викладачів закладів вищої освіти.

Серед труднощів даного іспиту більшість здобувачів називають брак часу на виконання завдань. Для порівняння, міжнародно визнаний іспит IELTS включає частину Reading, що розрахована на 60 хвилин, яка передбачає 3 секції з різними за типом текстами (2150-2750 слів) та 40 запитань до текстів [1]. ЄВІ ж 2020 року містило 6 текстів загальним обсягом 2850 слів та 42 завдання до них, на виконання яких відведено такий самий час. Навіть у порівнянні з завданнями рівня Academic Reading такі умови можна вважати надто складними, особливо для випускників бакалаврату нелінгвістичних спеціальностей, для яких вивчення іноземної мови не є пріоритетним

напрямок, адже студенти деяких спеціальностей мають лише одне заняття з іноземної мови на тиждень, до того ж тільки на молодших курсах. Через це вступники до магістратури змушені покладатись лише на знання, отримані під час навчання у школі [3].

З цього випливає ще одна проблема, адже навчальні плани більшості спеціальностей не передбачають підготовку до ЄВІ, бо студенти закладів вищої освіти вивчають курс іноземної мови за професійним/фаховим спрямуванням, що унеможливорює поглиблення здобутих в середній школі знань із General English або навіть утримання їх на тому самому рівні (випускники шкіл, що вивчали іноземну мову на рівні стандарту, складають ЗНО рівня B1 CEFR) до моменту складання ЄВІ. До того ж, чималий відсоток здобувачів взагалі не складала ЗНО з іноземної мови, адже ця дисципліна не є обов'язковою для вступу на нелінгвістичні спеціальності, а тому початковий рівень знань студентів досить низький (A1-A2). Це такою ж мірою стосується здобувачів, що вступають до закладів вищої освіти на основі ОКР «Молодший спеціаліст». При цьому один і той самий тест ЄВІ складають випускники юридичних, економічних, гуманітарних, інженерних, аграрних спеціальностей, що, хоча й урівнює можливості здобувачів, не відповідає їх реальному рівню знань.

Наприклад, у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного за однією програмою з дисципліни «Іноземна мова (поглиблений курс)» [6] навчались студенти спеціальностей 072 «Фінанси та банківська справа» та 141 «Електроенергетика, електромеханіка та електротехніка». При цьому студенти обох спеціальностей мали 4 години аудиторних занять на тиждень, але перші вивчали іноземну мову протягом 4 років, другі – протягом 2 років, а тому мали різний базовий рівень знань. В результаті лише 63% бакалаврів спеціальності «ЕЕЕ» подолали пороговий бал у порівнянні з 87% випускників спеціальності «ФБ».

Стосовно змісту текстів для читання, додаткові труднощі виникають через невідповідність їх рівня складності програмі ЄВІ, яка визначає, що лексичний склад текстів для читання має відповідати рівню B1-B2 CEFR. При вибіркового

аналізі завдань 2020 року (друга сесія) було виявлено, що лише перші два тексти відповідали цьому рівню складності. Інші ж чотири містили вокабуляр рівня C1 та навіть невеликий відсоток лексичних одиниць рівня C2, що відповідає балу IELTS 6,5-8 та 8+ відповідно. В умовах немовних закладів вищої освіти здобувачам досить складно (або навіть неможливо) досягнути такого рівня володіння іноземною мовою.

Варто звернути увагу також на систему визначення порогового балу ЄВІ, адже сам принцип його визначення заздалегідь виключає стовідсотковий результат складання всіма учасниками тестування. Вважаємо не цілком об'єктивним той факт, що кількість правильних відповідей, що складатимуть пороговий бал, обговорюється та визначається експертами лише після перевірки робіт всіх учасників. Як наслідок, в будь-якому разі певний відсоток вступників не складуть ЄВІ, і чим краще підготовленими будуть випускники бакалаврату, тим вищим буде пороговий бал. Доцільніше було б оцінювати всіх учасників за єдиною шкалою, надаючи вишам можливість самим встановлювати прохідний бал в магістратуру.

Виходячи з викладених вище моментів, пропонуємо наступні шляхи подолання труднощів при підготовці до ЄВІ:

- 1) збільшення часу, відведеного на виконання завдань тесту, на 30 хвилин - це надасть можливість студентам більш вдумливо працювати над текстами та збільшить їх шанси на виконання завдань до них;
- 2) ввести в закладах вищої освіти на старших курсах дисципліну за вибором студента, яка б дозволила пройти курс підготовки до ЄВІ студентам, вмотивованим до вступу на другий магістерський рівень вищої освіти;
- 3) викладачам закладів вищої освіти звернути увагу на опрацювання стратегій роботи із завданнями на читання різних типів в форматі міжнародних іспитів (пошук ключових слів, розуміння структури тексту, розпізнавання зв'язків між частинами тексту на основі детального розуміння прочитаного тощо), що допоможе учасникам тестування ефективніше використовувати відведений час [2];

4) переглянути зміст текстів, що входять до єдиного вступного іспиту з іноземної мови, та привести їх до вимог, визначених програмою (а саме, виключити завдання, що містять лексику рівнів C1 та C2 як такі, що цій програмі не відповідають);

5) відмовитись від порогового балу «склав/не склав», адже при вступі на перший рівень вищої освіти через застосування цієї методики все «відсіяно» тих, хто не володіє іноземною мовою на достатньому рівні, або ж удосконалити процес його визначення (визначення порогу виключно за рівнем складності завдань, а не за відсотком тих, хто дав найменшу кількість правильних відповідей).

З огляду на вказане вище можна дійти висновку, що єдиний вступний іспит хоча й забезпечує об'єктивність оцінювання та рівні умови вступу для всіх здобувачів, все ж потребує вдосконалення процедури. Підготовка ж до цього випробування випускників бакалаврату немовних спеціальностей вимагає від викладачів закладів вищої освіти комплексного підходу.

ЛІТЕРАТУРА

1. IELTS test format [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ielts.org/about-the-test/test-format>.

2. Зайцева Н.В. Стратегії підготовки студентів нелінгвістичних спеціальностей до опрацювання розділу «читання» у ЄВІ з англійської мови. Зб. наук.-метод. пр. ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти». 2020. Вип. 23. С. 504–511.

3. Зайцева Н.В., Супрун О.М. Підготовка студентів нелінгвістичних спеціальностей до ЄВІ з англійської мови. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 22., т.1. С. 45–55.

4. Порядок організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти в 2018 році [Електронний ресурс]. 2018.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/2018/04/20/2-poryadok.pdf>.

5. Проект умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році. [Електронний ресурс]. 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2020/09/15/Proyekt%20nakazu%20Umovy%20vstupu%202021.pdf>

6. Сайт кафедри «Іноземні мови» ТДАТУ [Електронний ресурс]. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/im/navchannja/dyscypliny/dyscypliny-za-vyborom-studenta/>.

А. Ю. Таран, Н. Є. Мілько
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙСОВОЇ МЕТОДИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В умовах сучасності стратегія розвитку освіти визначається насамперед глобальними соціально-економічними факторами і загальносвітовими тенденціями, найважливішими серед яких є зростаюча глобалізація, нерівномірність соціально-економічного розвитку країн, складна екологічна ситуація у світі та країні, несприятливі зміни демографічної ситуації, активне застосування нових інформаційних технологій, духовна криза суспільства, зумовлений стрімким розвитком науково-технічного прогресу і деформаціями традиційних культур суспільства, його моральних засад та духовних цінностей.

У таких умовах проблема підготовки українських школярів також набуває своєї актуальності, оскільки це надає новий імпульс для модернізації загальної середньої освіти, відкриває можливості для набагато більшої участі українських учнів і вчителів в академічних обмінах зі школами європейських